

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Полина Куюмджиева, АМТИИ – Пловдив

за дисертационния труд на

Владимир Роже, докторант във Вокалния факултет

на НМА "Проф. Панчо Владигеров" - София

на тема

„ПРИЛОЖЕНИЕ НА ТЕХНИКАТА НА МАРТА ГРЕЪМ В ТАНЦОВОТО ОБУЧЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ И В ТВОРЧЕСТВОТО НА БЪЛГАРСКИ ХОРЕОГРАФИ”

за присъждане на научната и образователна степен „Доктор” по научна

специалност "Музикознание и музикално изкуство",

професионално направление 8.3. "Музикално и танцово изкуство"

Справка за докторанта

Владимир Роже (1970) завършва класически балет в Държавното хореографско училище в София, а по-късно бакалавърска (специалност "Балетна педагогика") и магистърска (специалност "Балетна режисура") степен в НМА "Проф. Панчо Владигеров" – София. В периода 1989 - 1990 г. е премиер-солист на Софийската опера и балет, от 1991 до 2001 г. е премиер-солист на операта и балета в Грац, Австрия. Бил е премиер-солист на "Каролина балет" (танцова трупа в Райли, Северна Каролина, САЩ, в сезона 2001 - 2002 г.), както и на "Ню Джърси балет" (САЩ, в сезона 2002 - 2012 г.). От 2012 г. е преподавател във Фей Тиан Колидж в Мидълтаун, Ню Йорк, САЩ.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 212 страници и се състои от увод, три глави, заключение, библиография, която включва 191 заглавия (79 на кирилица и 112 на латиница), както и приложение, представящо резултатите от анкетното проучване.

Общо описание и оценка на дисертационния труд

В увода са посочени основните мотиви за избора на темата – техниката на Марта Греъм (ТМГ, съкращение на докторанта) в контекста на един глобализиран, променящ се свят и как тази глобализация влияе върху преподаването на съвременни танцови техники. Съобразно с това са определени предметът на изследване – "проблемите при обучението по ТМГ и нейната хореографска интерпретация в творчеството на българските хореографи" (с. 3), и обектът на изследване – "особеностите на ТМГ и приложението ѝ в работата на българските педагози в професионалното танцово образование и в творчеството на български хореографи от 1977 до 2019 г." (с. 3) Фокусирането върху този времеви период не е случайно и е продиктувано от въвеждането за първи път на техниката на Марта Греъм като учебна дисциплина в Държавното хореографско училище - София (днес Национално училище за танцово изкуство) през 1977 г. Съобразно предмета и обекта на изследване са определени целта на изследването (проследяване на влиянието на ТМГ в обучението в съвременната българска хореография) и произтичащите от това задачи (общо 6), както и формулирането на работна хипотеза, според която обучението по ТМГ е слабо застъпено у нас, не се използва в чист вид и се прилагат само ограничен брой нейни елементи.

Използваните методи в дисертационния труд са емпиричен (въз основа на богатия творчески и педагогически опит на Владимир Роже), сравнителен анализ и интервю.

Въз основа на принципа от общото към частното първа глава е посветена на танцовата техника на Марта Греъм (1894 – 1991), на историческите предпоставки за възникването на тази първа по рода си "система за тренинг в областта на модерния танц през XX век" – система, която не се ограничава само до репертоар, свързан със самата Марта Греъм, но е свързана и с редица съвременни хореографи. Също в първа глава докторантът проследява различните периоди в развитието на тази техника (ранен, среден и късен, разделен в три подраздела), както и особеностите на философията на Марта Греъм (централна роля в която играе представата за дисциплина и свобода) и основните принципи на нейната техника.

Втора глава е посветена на мястото, което заема техниката на Марта Греъм в обучението по модерен танц в България. Владимир Роже прави обзор на литературата, свързана с балетните прояви в България, посочвайки, че "досега не е изследвано обучението по ТМГ в България и прилагането ѝ в творчеството на българските хореографи от втората половина на XX и първите 20 години на XXI век" (с. 108). Това е и основният мотив за насочването му към тази тема. За целта той проследява в исторически план както създаването на първото в България Балетно училище в София през 1951, въвеждането след 1990 година на балетни паралелки в музикалните училища във Варна, Бургас, Пловдив, Русе и Стара Загора, а също и обучението по различните специалности в областта на балета ("Балетна педагогика", "Балетна режисура" и др.) в различни висши училища в София, Пловдив и Благоевград.

Като своеобразен център на дисертационния труд бих определила третата глава, посветена на личностите, които допринасят за въвеждането на модерния танц като цяло и ТМГ в частност в обучението на бъдещите хореографи – Маргарита Арнаудова и Маргарита Градечлиева, чието дело е продължено от техните ученици. В тази глава са посочени и резултатите от анкетно проучване за влиянието на ТМГ в обучението у нас и в по света. Резултатите потвърждават изходната теза на дисертанта, че "обучението в ТМГ в България е по-слабо застъпена в сравнение с това по света."

Приноси

Сред посочените от докторанта Владимир Роже 6 приноса на дисертационния си труд, които приемам, бих акцентирала върху направения за първи път исторически обзор на въвеждането и прилагането на техниката на Марта Греъм в обучението по модерен танц в България. В този смисъл бих препоръчала публикуването на дисертационния труд, тъй като той съдържа богат фактологичен материал, който би бил от полза не само за специалистите в областта на балета, но би предизвикал интереса и на любителите на това изкуство.

Автореферат

Авторефератът е подготвен акуратно и съдържа всички необходими компоненти. Той възпроизвежда достоверно съдържанието на труда. В обем от 72 страници са представени основните моменти от увода, трите глави и заключението, списък на публикациите по темата на дисертационния труд, както и справка за научните приноси на дисертационния труд.

Заклучение

В дисертационния си труд Владимир Роже показва изключително добро познаване на проблематиката, основавайки се както на своя богат творчески и педагогически опит, така и на детайлното проучване на литературата.

Въз основа на всичко изложено дотук давам своята положителна оценка на дисертационния труд на Владимир Роже и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да му присъдят научната и образователна степен "доктор" по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство”, професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

проф. д-р Полина Куюмджиева